PRIVILEĠĠI U ESIĠENZI TAL-GĦAQDA MA' KRISTU QASSIS IL-KBIR (LHUD 10,19-25) (3)

Mons Lawrenz Sciberras

"Ladarba, ħuti, għandna l-fiduċja li nidħlu fis-Santwarju bis-saħħa tad-demm ta' Ġesù billi ngħaddu mit-triq, ġdida u ħajja, li hu fetħilna 'l ġewwa mill-velu, li hu l-ġisem tiegħu stess; u ladarba għandna dan il-qassis il-kbir imqiegħed fuq il-familja ta' Alla, ejjew nersqu b'qalb

sinċiera u b'fidi sħiħa, bi qlubna mnaddfin minn kuxjenza ħażina u l-ġisem tagħna maħsul b'ilma safi. Inżommu sħiħ fl-istqarrija qawwija tat-tama tagħna, għax ta' kelmtu huwa dak li għamlilna l-wegħda. Naraw kif nistgħu nħajjru lil xulxin għall-imħabba u għall-għemil tajjeb. Ma ninqatgħux mil-laqgħat tagħna flimkien, kif ħadu d-drawwa jagħmlu xi wħud; agħmlu l-qalb lil xulxin; u dan wisq aktar għandkom tagħmluh, aktar ma' taraw li qiegħed joqrob il-Jum." (Lhud 10,19-25).

Wara li ħareġ għad-dawl it-tagħlim dwar is-saċerdozju u s-sagrifiċċju ta' Kristu, l-awtur tal-ittra lil-Lhud jiġbed il-konklużjonijiet għall-poplu Kristjan kollu li jemmen tassew. Huwa jiddeskrivi s-sitwazzjoni tagħna wara l-mewt u l-qawmien ta' Kristu. Dawn saru totalment sbieħ u aċċettabbli, sitwazzjonijiet fejn tispikka bil-qawwa kollha l-maħfra, l-imħabba u t-tollerenza.

Iċ-ċentru tal-ittra

Il-vers 19 tal-kapitlu għaxra huwa ta' importanza kbira, anzi l-qalba tal-ittra kollha kemm hi. Dan għaliex fiha hemm it-tagħlim u l-programm ta' ħajja Kristjana. Din is-silta tiġbor fiha żewġ partijiet li huma marbutin ħafna ma' xulxin, imma li huma wkoll magħżulin minn xulxin. L-ewwel parti hija deskrittiva; it-tieni parti hija eżortattiva jew li tqanqlek biex tagħmel xi ħaġa.

L-ewwel parti turi li aħna issa, wara l-mewt ta' Ġesù, għandna tliet ħwejjeġ u sewwa li nħaddmuhom: (a) id-dritt għad-dħul fis-santwarju ċelesti, (b) it-triq li rridu nimxu biex naslu sa dan is-santwarju (c) il-gwida li tmexxina f'din it-triq. It-tieni parti tistedinna biex nieħdu mġiba mqiegħda fi tliet sitwazzjonijiet tal-ħajja: Dawn huma l-fidi, t-tama, u l-imħabba.

L-awtur hawn ma jużax il-kelma "alleanza", imma r-realtà li jiddeskrivi taqbel perfettament ma' sitwazzjoni ta' alleanza, għaliex fiha la hemm firda u lanqas nuqqas ta' komunikazzjoni. L-ewwel parti li hija deskrittiva hija din: "*Ladarba, ħuti, għandna l-fiduċja li nidħlu fis-Santwarju bis-saħħa tad-demm ta' Ġesù billi ngħaddu mit-triq, ġdida u ħajja, li hu fetħilna 'l ġewwa mill-velu, li hu l-ġisem tiegħu stess; u ladarba għandna dan*

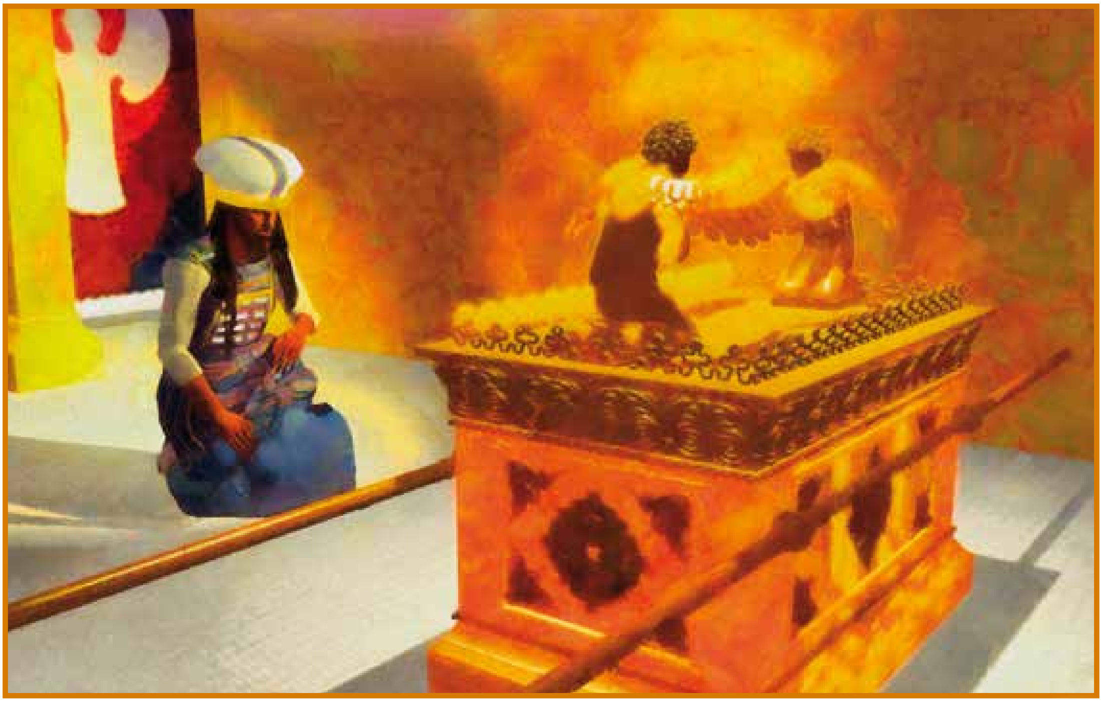

il-qassis il-kbir imqiegħed fuq il-familja ta' Alla," (Lhud 10,19-21). It-tieni parti imbagħad hija waħda eżortativa.

Fil-bidu ta' din is-silta, l-awtur jikteb il-kelma "ħuti"; din turi l-għaqda ta' dawk li jemmnu fit-Tesment il-Ġdid. Dawn huma aħwa ta' Kristu, u aħwa fi Kristu (Lhud 2,11-12). Fi żmien il-patt il-Ġdid dawk kollha li jemmnu għandhom "dritt sħiħ" biex jidħlu fis-Santwarju biex joqorbu aktar lejn Alla.

Fit-traduzzjonijiet ta' spiss insibu l-kelma "fiduċja" minflok "dritt". Iżda l-kelma Griega hija *parresia,* din ma tindikax sempliċement xi forma ta' sentiment suġġettiv ta' fiduċja; imma fl-istess waqt tindika dritt oġġettiv jiġifieri dik il-libertà li tidħol u tesprimi ruħek. *Parresia* hija kelma karatteristika tal-belt Griega. F'Ateni u fi bliet oħra demokratiċi tal-Greċja, ċ-ċitadini kellhom il-*parresia*, jiġifieri id-dritt li jindaħlu u li jitkellmu fl-assembleji u dan biex jesprimu u jiddefendu l-pożizzjoni proprja tagħhom. Dan id-dritt ma kienx jiġi mogħti la lill-barranin u anqas lill-iskjavi.

Fit-Testment il-Ġdid it-terminu *parresia* jiġi użat ħafna u dan biex joħloq is-sitwazzjoni Kristjana bħala sitwazzjoni ta' libertà (a) ta' dritt tal-kelma, u (b) ta' dritt għad-dħul f'xi assemblea. In-Nisrani għandu l-libertà ta' iben Alla, mela għandu wkoll id-dritt li jidħol fis-Santwarju divin.

Diversi forom ta' firdiet

Matul iż-żmien tat-Testment il-Qadim kienu jeżiżtu bosta forom ta' firdiet; issa dawn kollha ġew imneħħija. Fost dawn il-firdiet kien hemm: (a) Għażla bejn il-poplu kollu u l-qassisin; il-poplu qatt ma seta' jidħol fil-binja tat-tempju; imma seta' joqgħod biss fil-btieħi ta' barra. (b) Firda bejn il-qassisin u l-Qassis il-Kbir. Tal-ewwel setgħu jidħlu fil-binja tat-tempju, però xorta waħda kien hemm separazzjoni bejn il-qassisin u l-Qassis il-Kbir. Tal-ewwel ma setgħu qatt jidħlu fil-parti l-aktar qaddisa, mela fil-"qaddis tal-qaddisin" *debir*; imma f'dik il-parti msejħa biss "il-qaddis" *hekal.* Kien il-qassis il-kbir

biss li kellu d-dritt li jidħol fil-qaddis tal-qaddisin u dan waħdu u darba biss fis-sena. (c) Kien hemm ukoll għażliet bejn il-qassis u l-vittma. Il-qassis ma setax joffri lilu nnifsu, ma kienx dehen, anqas kapaċi. Kellu joffri bħala vittma annimal, bhima. Iżda l-annimal qatt ma kien kapaċi jqaddes il-qassis jew in-nies. Annimal hu! (d) Fl-aħħar kien hemm ukoll l-għażla bejn il-vittma u Alla. Annimal qatt ma setaʼ jidħol fʼkomunjoni maʼ Alla. Anqas biss tistaʼ taħseb dwar dan! U r-raġunament ma għandux bżonn forza.

Issa grazzi għall-offerta taʼ Kristu fuq is-salib, dawk kollha li jemmnu għandhom id-dritt li jidħlu fis-Santwarju. Hawn ma aħniex nifhmu santwarju magħmul minn idejn taʼ bniedem, imma s-santwarju veru u reali. Dan ifisser li wieħed jidħol fl-intimità taʼ Alla.

Dan id-dritt tad-dħul huwa mibni grazzi għad-DEMM taʼ Ġesù. Dan għaliex id-demm sar demm tal-Patt il-Ġdid, billi ġie mxerred waqt offerta l-aktar ġeneruża. Hekk dan id-demm ħassar il-firdiet kollha tal-qedem u waqqaf l-għaqda sħiħa bejn il-poplu u Alla.

Permezz tal-offerta tiegħu, Kristu ħassar dik il-għażla bejn il-vittma u Alla, u dan għaliex kien vittma li togħġob lil Alla; vittma "mingħajr tebgħa" (Lhud 9,14). Vittma li bʼimħabba kbira kompliet perfettament il-volontà taʼ Alla (Lhud 10,9), u għalhekk ma setgħetx ma tiġix milqugħa. Fl-istess waqt Kristu neħħa u warrab il-firda li kien hemm bejn is-saċerdot u l-vittma stess, u dan għaliex huma l-istess persuna (dik taʼ Ġesù) li saret vittma (Lhud 9,14). Ġesù kien fl-istess waqt il-qassis u l-vittma.

Fʼdak il-waqt li Ġesù laqaʼ u aċċetta l-vittma, aċċetta wkoll il-qassis, u għollih ħdejh fil-glorja.

Kristu warrab ukoll dik il-għażla bejn il-poplu u l-qassis, għaliex l-offerta li għamel Ġesù kienet att taʼ solidarjetà sħiħa magħna lkoll mingħajr ebda differenza taʼ sess, razza u età. Dan kien att li fil-waqt li l-konsagrazzjoni saċerdotali ġiet mogħtija lilu ġiet ukoll ikkomunikata lilna (Lhud 5,9; 10,14). Hekk id-demm taʼ Kristu sar tassew "id-demm tal-patt" (Lhud 10,29; 13,20). Demm li waqqaf sitwazzjoni ġdida u li bħala ma kienet għadha qatt saret qabel.

San Pawl fl-ittra lil Efesin jafferma li lkoll kemm aħna issa għandna l-libertà għad-dħul għal għand il-Missier; għaliex fi Kristu s-Sinjur tagħna għandna l-*parrusia*, mela "għandna d-dritt li

nersqu permezz tal-fidi tagħna" (Ef 3,12). Id-demm ta' Kristu jippossjedi qawwa straordinarja ta' għaqda, jistabilixxi l-għaqda ma' Alla u bejn l-aħwa. Hekk kif id-demm tagħna jagħmel dik l-għaqda vitali bejn iċ-ċelluli tal-ġisem tagħna, hekk ukoll jagħmel id-demm ta' Kristu fil-ġisem ta' Kristu li tiegħu aħna membri.

It-triq li għandna nimxu

L-awtur jgħaddi għal żewġ aspetti oħra: Biex nidħlu fis-santwarju mhux biżżejjed li jkollna d-dritt għad-dħul, hemm bżonn ukoll li jkollna triq x'nimxu u gwida li timxi qabilna f'din it-triq. Dan kollu qiegħed fi Kristu. Fih "*ngħaddu mit-triq, ġdida u ħajja, li hu fetħilna 'l ġewwa mill-velu, li hu l-ġisem tiegħu stess*" (Lhud 10,20). Fl-aħħar mill-aħħar kien Ġesù stess li qal li huwa "it-triq".

Hawn ukoll toħroġ ċara bidla ta' sitwazzjoni, dejjem f'rispett mal-kult tat-Testment il-Qadim. Qabel l-awtur stqarr ċar li matul żmien it-Testment il-Qadim it-triq lejn il-veru santwarju kienet għadha ma ġietx "murija" (Lhud 9,8), mela mhux magħrufa u anqas miftuħa. Wieħed ma kienx jaf fejn u liema naħa għandu jmur. Mela l-komunikazzjoni lejn u ma' Alla kienet impossibbli. Imma issa għandna t-triq, li hija n-natura umana ta' Ġesù mibdula fis-sagrifiċċju tiegħu. L-awtur jgħidilna li din it-triq ġiet inawgurata minn Kristu stess fil-ministeru tal-Għid tiegħu. Biex jidħol fl-intimità ċelesti ta' Alla bin-natura tiegħu gglorifikata, Kristu ħaddem din it-triq li hija l-umanità gglorifikata tiegħu.

Din it-"triq" ġdida, ma kinitx teżiżti qabel, hija ħolqien ġdid. Din hija t-triq sewwa lejn l-alleanza ġdida, li jimxieha dak li rċieva l-qalb ġdida, l-ispirtu ġdid, l-Ispirtu ta' Alla. Din hija triq li twassal għall-ħajja, għaliex għandha x'taqsam ma' Kristu rxoxtat, dak "li hu ħaj" (Lq 24,5). Kristu rxoxtat ma jmutx aktar, il-mewt ma għadhiex taħkem fuqu, jgħid San Pawl (Rm 6,9). It-triq ġdida u ħajja hija l-istess Kristu. Li wieħed jitkellem minn triq ġdida u ħajja huwa mod ieħor kif wieħed jiddisinja "it-tinda aqwa u aktar perfetta" (Lhud 9,11). Grazzi għal din it-tinda (ġisem), Kristu daħal fis-santwarju divin. Hawn qegħdin nirreferu għall-umanità gglorifikata wara l-qawmien ta' Ġesù u li saret għalina lkoll l-unika triq li twassal għand Alla.

Hemm bżonn li nifhmu aħjar it-tiġdid straordinarju li daħal fid-dinja grazzi għall-qawmien ta' Kristu. Din il-ħaġa tagħtina l-kapaċità li "ninbidlu, billi nġeddu kontinwament il-mentalità tagħna (Rm 12,2), u nilbsu l-bniedem il-ġdid (Ef 4,24). Aħna ma aħniex imsejħin biex ngħixu f'dinja qadima, imma (a) f'ħolqien ġdid, (b) b'qalb ġdida, (c) fi spirtu ġdid. Dan kollu seħħ grazzi għall-passjoni li saret b'ġisem Ġesù u l-qawmien ta' ġismu issa gglorifikat.